Собор як символ духовної краси людини. 11 клас

«Собор» О. Гончара дійсно твір великого інтелектуального наповнення, пошукового, дискусійного плану, гостропроблемний і полемічний. Цей твір був надзвичайно популярний у народі, та і зараз ним захоплюються люди країн, на мови яких він був перекладений. Але був такий час, коли роман «Собор» був заборонений. Його ніде не друкували майже двадцять років. Все ж загубити інтерес читачів до твору ніхто не зміг. Така величезна сила правдивого слова О. Гончара.

Головним персонажем цього твору, стрижнем роману, є, звичайно, Собор. Більше 200 років тому він був збудований козаками на пам'ять про зруйнування Запорізької Січі. Протягом усіх років цей пам'ятник архітектури дивував людей своєю мовчазною красою. У романі Собор є символом духовного багатства. Він постає перед нами як пам'ять історичного минулого. І хоча час зіграв свою роль, будівля і до сих пір виглядала прекрасно. Письменник у цьому романі змалював собор, як живу істоту. «Вночі собор молодіє. Зморщок часу на ньому не видно». Прозаїк назвав його «довершеним архітектурним витвором, симфонією пластики». Для багатьох людей Зачіплянки собор став якоюсь дивовижною скарбницею. Якусь чарівну магію відчувають у соборі і Микола Баглай, і Єлька, й Іван зі своєю дружиною Віронькою. Вони вважають його священним місцем. І сміливий юнак Микола захищав собор від страшного гаму і крику, магнітофонного шуму, трохи не поплатившись своїм життям. Так колись захищав собор професор Яворницький від розбійників отамана Махно. Для Миколи Баглая собор став невід'ємною часткою природи, таким необхідним, як місяць, як і сама ніч, «з німою музикою його округлих, гармонійно поєднаних бань». Не випадково Миколка постає перед читачем як «чистий думками і непорочними діями юнак». Він захоплюється всім прекрасним і корисним для людей, робить проекти фільтрів для заводів, щоб повітря було чистіше. Микола не вірить, що «святості зникають із життя і на їх місце все більше вдирається цинізм...».

Для Єльки собор став відродженням, прагненням до нового життя, вірою в справжню любов. Доля дівчини не була такою чудовою та безтурботною. Після того, як її зрадили, вона не хотіла навіть жити, але, приїхавши у Зачіплянку, зустріла Миколу, який зміг повернути їй віру в справжнє кохання. Певну роль у цьому зіграв і собор. Єлька у творі — розумна і дуже вродлива дівчина. Ми не можемо звинувачувати її за те, що сталося в неї з бригадиром. Вона не була якоюсь повією, а хотіла лише справжнього кохання.

Одного разу вчитель Хома Романович радив Миколі й Єльці: «Собори душ своїх бережіть, друзі... собори душ!..». І ці слова глибоко запали в серця закоханих.

Ще один персонаж роману — Володька Лобода. Мета Володьки — кар'єра, якої будь-що потрібно досягти. Головне для Лободи «не давати пощади старосвітчині». Собор для

нього не має ніякої цінності, і він хоче зруйнувати його, щоб на цьому місці зробити ринок. Але, як би там не було, Лобода захоплюється собором: «Але ж красень, стервець!». Володька втратив свій собор людської душі і постає перед нами примітивним юшкоїдом.

Своїм твором О. Гончар хоче довести нам, що і в наш час є люди, які мають собори душ, які плекають і оберігають духовні скарби. Письменник вірить, що молоде покоління, в образі якого він змалював Миколу та Єльку, також буде зі світлими думками і благородними діями і не буде байдужим до мистецтва. О. Гончар засуджує кар'єризм та бюрократизм, бездуховність людей. Все це він показав в образі В. Лободи. Письменник закликає берегти і шанувати пам'ятники мистецтва і тим самим ніколи не втрачати собори людських душ.